

Bruksela, dnia 16.11.2016 r.
COM(2016) 732 final

**KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY
EUROPEJSKIEJ I RADY**

Drugie sprawozdanie z postępów ku skutecznej i rzeczywistej unii bezpieczeństwa

I. WSTĘP

Niniejsze drugie miesięczne sprawozdanie w sprawie postępów w realizacji rzeczywistej i skutecznej unii bezpieczeństwa obejmuje dwa główne obszary: zwalczanie terroryzmu i przestępczości zorganizowanej oraz środków, które wspierają występowanie tych zjawisk; a także wzmocnienie naszych mechanizmów obronnych i budowanie odporności wobec wspomnianych zagrożeń. Pierwsze sprawozdanie przyjęte w dniu 12 października 2016 r.¹ obejmowało okres od kwietnia do października 2016 r.: w niniejszym komunikacie przedstawiono postępy osiągnięte po tym okresie oraz działania, które zostaną podjęte w grudniu 2016 r.

Minął już rok od zamachów w Paryżu, podczas których wykorzystano - z katastrofalnymi skutkami - przywróconą do użytku wojskową broń palną. Negocjacje dotyczące przeglądu dyrektywy w sprawie broni palnej zaproponowanego przez Komisję dnia 18 listopada 2015 r. nadal tkwią w martwym punkcie z powodu prób złagodzenia przepisów wniosku. Jeśli chcemy godnie uczcić pamięć ofiar zamachów paryskich oraz doprowadzić do realizacji uzasadnionego oczekiwania obywateli dotyczącego ograniczenia dostępu osób prywatnych do wojskowej broni palnej, prace nad wnioskiem powinny zostać sfinalizowane do końca bieżącego miesiąca. Należy również pilnie zakończyć negocjacje dotyczące dyrektywy w sprawie zwalczania terroryzmu w celu uznania za przestępstwo terroryzmu i wspierania terroryzmu w całej Unii oraz negocjacje w sprawie zmiany kodeksu granicznego Schengen, aby rozwiązać problem powracających na terytorium Europy bojowników terrorystycznych poprzez wprowadzenie systematycznej kontroli wszystkich osób przekraczających granice zewnętrzne.

Zgodnie z priorytetem podkreślonym przez przewodniczącego Jeana-Claude'a Junckera w orędziu o stanie Unii z 2016 r. oraz zgodnie z komunikatem Komisji z dnia 14 września 2016 r. w sprawie zwiększania bezpieczeństwa w mobilnym świecie² Komisja prowadzi inne istotne działania w celu ograniczenia swobody działania terrorystów i w tym celu przedstawiła wnioski dotyczące wzmocnienia granic. Należy do nich złożony w dniu dzisiejszym wniosek w sprawie unijnego systemu informacji o podróży oraz zezwoleń na podróż (ETIAS), umożliwiającego uprzednie kontrole obywateli państw trzecich, którzy nie potrzebują wizy, aby podróżować do Unii oraz podejmowanie niezbędnych działań operacyjnych w następstwie utworzenia Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej w celu zaostrzenia kontroli na granicach zewnętrznych. Komisja zintensyfikowała ponadto swoje prace nad zwalczaniem radykalizacji postaw poprzez wzmocnienie sieci upowszechniania wiedzy o radykalizacji postaw, aby młode i wrażliwe osoby nie padały ofiarą propagandy terrorystycznej i nie były rekrutowane do organizacji terrorystycznych. Grudniowemu sprawozdaniu towarzyszyć będą ostateczne wnioski dotyczące planu działania w zakresie zwalczania finansowania terroryzmu, mającego na celu pozbawienie terrorystów dostępu do środków finansowych dzięki wnioskowi w sprawie kryminalizacji prania pieniędzy, wzmocnienia wzajemnego uznawania zamrożenia aktywów i konfiskaty mienia, jak również wniosku w sprawie zwalczania nielegalnych płatności gotówkowych.

¹ Komunikat COM(2016) 670 final z dnia 12 października 2016 r. Pierwsze sprawozdanie z postępów ku skutecznej i rzeczywistej unii bezpieczeństwa.

² Komunikat Komisji COM(2016) 602 final z dnia 14 września 2016 r. Zwiększanie bezpieczeństwa w mobilnym świecie: ulepszona wymiana informacji na rzecz walki z terroryzmem i wzmocnionych granic zewnętrznych.

II. INTENSYFIKACJA WALKI Z TERRORYZMEM I PRZESTĘPCZOŚCIĄ ZORGANIZOWANĄ, A TAKŻE ZWALCZANIA ŚRODKÓW, KTÓRE WSPIERAJĄ WYSTĘPOWANIE TYCH ZJAWISK

a) Ramy prawne na rzecz zwalczania terroryzmu, a także ograniczenia dostępu do finansowania i do broni palnej

W rocznicę zamachów w Paryżu, które miały miejsce 13 listopada 2015 r. UE pilnie potrzebuje wzmocnienia ram prawnych³ oraz swojej zdolności do zwalczania terroryzmu oraz środków, które go wspierają. Do końca listopada współpracownicy powinni się porozumieć odnośnie do wniosku dotyczącego **dyrektywy w sprawie zwalczania terroryzmu**, który przewiduje uznanie terroryzmu, podróży za granicę w celach terrorystycznych i udzielania pomocy i wsparcia terrorystom za przestępstwo kryminalne w całej Unii, w odpowiedzi na potrzeby ofiar terroryzmu.

Po dwóch posiedzeniach trójstronnych współpracownicy nadal nie byli w stanie porozumieć się co do przeglądu **dyrektywy o broni palnej**. Negocjacje te muszą zostać na nowo podjęte, tak aby wojskowa broń palna – w tym przerobiona na półautomatyczną – zniknęła z ulic. Stanowisko Komisji jest jednoznaczne: cywilne wykorzystanie broni półautomatycznej typu AK 47 Kałasznikow i AR 15 powinno zostać zakazane ze względu na fakt, iż jest ona przeznaczona do celów wojskowych. Rozmiary magazynków broni krótkiej i długiej powinny być ograniczone do 10 rund i powinny podlegać zezwoleniom i rygorystycznej kontroli, a wszelkie odstępstwa powinny być surowo ograniczone i ściśle kontrolowane. Obywatele UE oczekują szybkich postępów w tej dziedzinie w celu uzyskania odpowiedniej ochrony, dlatego konieczne jest osiągnięcie porozumienia na temat tego kluczowego aktu prawodawczego przed końcem 2016 r. Jednocześnie Komisja ponownie wdroży działania zmierzające do ukrócenia nielegalnego handlu bronią palną, w tym formułując odpowiednie wnioski podczas konferencji ministrów sprawiedliwości i spraw wewnętrznych UE/Bałkanów Zachodnich, która odbędzie się w dniach 15-16 grudnia.

Aby odciąć terrorystom dostęp do środków finansowych, Rada przyjęła akty niezbędne do prowadzenia unijnych wykazów podmiotów należących do Al-Kaidy i ISIL/Da'esh.

b) Zapobieganie i zwalczanie radykalizacji postaw

Zapobieganie radykalizacji jest kluczowym elementem unijnej strategii walki z terroryzmem: zastosowanie „miękkich” narzędzi pozwala osiągnąć konkretne rezultaty. Osoby rekrutujące do działalności terrorystycznej kierują swój przekaz do młodych ludzi i najsłabszych grup społecznych, wykorzystując ich poczucie wykluczenia, izolacji i niezadowolenia. Należy zaoferować zagrożonym osobom alternatywne i lepsze rozwiązania, kierując do nich oddolne projekty wspólnotowe. Dlatego też Komisja utworzyła i wspiera rozwój sieci upowszechniania wiedzy o radykalizacji postaw, która skupia lokalne podmioty i służy jako platforma wymiany najlepszych praktyk na temat skutecznych rozwiązań w walce z radykalizacją postaw. W dniu 9 listopada 2016 r. w ramach **Konferencji wysokiego szczebla sieci upowszechniania wiedzy o radykalizacji postaw (RAN)** zainicjowano nową platformę „RAN młodzieży” w celu umożliwienia młodym ludziom odgrywania aktywnej roli w zapobieganiu radykalizacji kluczowej grupy będącej głównym celem osób rekrutujących do organizacji terrorystycznych. Komisja przedstawiła również „repozytorium podejść, strategii zapobiegania i polityki państw członkowskich”, którego podstawą jest nowa sieć punktów kontaktowych zapewniająca skuteczną wymianę najlepszych praktyk w całej UE. Sieć

³ W szczególności w odniesieniu do wniosku Komisji dotyczącego dyrektywy w sprawie zwalczania terroryzmu, COM(2015) 625 final oraz wniosku dotyczącego dyrektywy zmieniającej dyrektywę Rady 91/477/EWG w sprawie kontroli nabywania i posiadania broni – COM(2015) 750 final.

upowszechniania wiedzy o radykalizacji postaw opublikowała również kompleksowe wytyczne dotyczące programów szkoleń dla funkcjonariuszy policji w Europie dotyczące różnych aspektów radykalizacji. Rozpoczęto prace nad opracowaniem listy kontrolnej przeznaczonej dla państw członkowskich i obejmującej działania, które powinny one podjąć w przypadku zidentyfikowania powracających na terytorium Europy zagranicznych bojowników terrorystycznych.

Zapobieganie radykalizacji oznacza także pozbawianie terrorystów kanałów propagandy w Internecie, których używają do rozpowszechniania swojego przekazu. W dniu 8 grudnia Komisja zorganizuje drugie forum UE poświęcone internetowi z udziałem Komisji, państw członkowskich, Europolu i głównych firm internetowych. Podczas tego spotkania zostanie ustanowiona nowa wspólna platforma zgłoszeń w celu przyspieszenia procesu usuwania treści terrorystycznych i zainicjowany program na rzecz wzmocnienia społeczeństwa obywatelskiego w celu propagowania odmiennych postaw.

Do walki z radykalizacją postaw Komisja wykorzystuje również swoje zasoby edukacyjne i badawcze, co potwierdza komunikat w sprawie **zapobiegania radykalizacji postaw prowadzącej do brutalnego ekstremizmu**⁴, w tym:

- **program Erasmus +** – w 2016 r. Komisja przeznaczyła kwotę 200 mln EUR na oddolne projekty edukacyjne promujące kompetencje społeczne i obywatelskie; niedyskryminację, włączenie społeczne, zdolność krytycznego myślenia i umiejętność korzystania z mediów, a także zrozumienie międzykulturowe. Obecnie realizowanych jest ponad 300 **projektów młodzieżowych** w dziedzinie mobilności edukacyjnej w obszarach związanych z deklaracją paryską⁵, a ponad 1700 projektów dotyczy szerszych kwestii związanych z dialogiem międzykulturowym, włączeniem społecznym oraz solidarnością.
- **Finansowanie** – w ramach programu „Horyzont 2020” – **badania naukowych** dotyczących mechanizmów prowadzących do gwałtownej radykalizacji postaw w celu szybszego wykrywania, zapobiegania i przeciwdziałania występowaniu pojedynczych ekstremalnych przypadków.
- Za pomocą bieżącego finansowania w wysokości 100 mln EUR ukierunkowanego na promowanie działań zmierzających do przeciwdziałania brutalnemu ekstremizmowi w państwach trzecich.

c) Lepsza operacyjna współpraca transgraniczna przy wsparciu agencji UE

Agencje UE odgrywają kluczową rolę we wdrażaniu agendy bezpieczeństwa. Komisja wywiązała się ze swojego zobowiązania dotyczącego wzmocnienia **Europolu**, proponując zatrudnienie dodatkowych 20 pracowników w Europejskim Centrum ds. Zwalczania Terroryzmu, aby zwiększyć jego zdolności w zakresie informowania państw członkowskich w przypadku poważnego ataku terrorystycznego przez całą dobę, siedem dni w tygodniu. Proponowane wzmocnienie zdolności Centrum jest uzupełnieniem dla 35 stanowisk już przyznanych zgodnie z budżetem korygującym nr 1/2016 przyjętym przez władze budżetowe w dniu 13 kwietnia 2016 r.⁶

⁴ COM(2016) 679 final.

⁵ Deklaracja paryska z 17 marca 2015 r. w sprawie promowania – poprzez edukację – postaw obywatelskich oraz wspólnych wartości, którymi są wolność, tolerancja i niedyskryminacja.

⁶ COM(2016) 679 final.

Eurojust odgrywa także istotną rolę w walce z terroryzmem, w tym w ramach obecnej sytuacji w Iraku i Syrii oraz zwiększonego ryzyka związanego z powracającymi zagranicznymi bojownikami terrorystycznymi. Eurojust wspiera już państwa członkowskie w skomplikowanych śledztwach transgranicznych, a Komisja zachęca państwa członkowskie do korzystania z pomocy Eurojustu w ramach wspólnych zespołów dochodzeniowych (JIT) w celu wzmocnienia poprawy zdolności reagowania wymiaru sprawiedliwości wobec zagranicznych bojowników terrorystycznych. W związku z powyższym państwa członkowskie zobowiązane są podjąć niezbędne kroki, by dotrzymać upływającego w dniu 22 maja 2017 r. terminu transpozycji **uropejskiego nakazu dochodzeniowego**⁷, ponieważ nakaz ten ułatwi i znacznie przyspieszy proces gromadzenia i przekazywania dowodów.

III. WZMOCNIENIE MECHANIZMÓW OBRONNYCH I ODPORNOŚCI

a) Lepsza wymiana informacji

Skuteczna i ukierunkowana wymiana informacji jest kluczowym narzędziem w walce z terroryzmem. Komisja aktywnie wdraża **dyrektywę w sprawie unijnego systemu danych dotyczących przelotu pasażera (PNR)**, aby zagwarantować, że zostanie ona wdrożona w przewidzianym terminie, tj. do maja 2018 r. Dyrektywa nie tylko nakłada na wszystkie państwa członkowskie obowiązek gromadzenia danych pasażerów linii lotniczych, lecz także stworzenia zdolności do przetwarzania tych danych w celu wykrycia pewnych tendencji i nieprawidłowości. Od czasu przedstawienia ostatniego sprawozdania z postępów prac Komisja zwróciła się pisemnie do jedenastu państw członkowskich, które nie rozpoczęły jeszcze prac nad wdrożeniem dyrektywy PNR, by zaoferować im dalsze wsparcie w tym zakresie. Komisja przedstawi plan realizacji programu lepszego stanowienia prawa przed końcem listopada 2016 r. Plan realizacji zawierał będzie wytyczne dla państw członkowskich i określał istotne etapy wprowadzenia kluczowych elementów systemu PNR oraz ustanawiał różne rodzaje wsparcia (prawnego, technicznego i finansowego), udzielanego przez Komisję, by pomóc w terminowym i skutecznym wdrożeniu dyrektywy.

Zwalczanie przestępczości transgranicznej i terroryzmu wymaga ustanowienia skutecznych kanałów współpracy między różnymi organami ścigania. **Centra współpracy policyjno-celnej (PCCC)** skupiają organy ścigania z różnych państw członkowskich w regionach przygranicznych. W październiku 2016 r. przedstawiciele 50 PCCC z całej Europy spotkali się w siedzibie Europolu, by ustalić, w jaki sposób można usprawnić wykonywanie kluczowych zadań PCCC, wymianę informacji i współpracę z Europolem i Europejską Strażą Graniczną i Przybrzeżną.

b) Wzmocnienie systemów informacyjnych oraz likwidacja luk informacyjnych

W październiku 2016 r. Rada Europejska wsparła wniosek Komisji w sprawie ustanowienia **unijnego systemu informacji o podróży oraz zezwoleń na podróż (ETIAS)**⁸, umożliwiającego przeprowadzanie z wyprzedzeniem kontroli bezpieczeństwa w odniesieniu do podróżnych zwolnionych z obowiązku wizowego. W dniu 16 listopada Komisja przedstawiła wniosek w sprawie rozporządzenia ustanawiającego system ETIAS – zautomatyzowanego systemu kontroli przed odprawą wykorzystywanego do zidentyfikowania potencjalnych zagrożeń bezpieczeństwa lub zamiaru nielegalnej migracji przed przybyciem podróżnych zwolnionych z obowiązku wizowego na granicę zewnętrzną UE. Mimo że obecnie informacje dotyczące posiadaczy wiz rejestrowane są w wizowym systemie

⁷ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2014/41/UE z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie europejskiego nakazu dochodzeniowego w sprawach karnych

⁸ EUCO 31/16 z dnia 21 października 2016 r.

informacyjnym (VIS), informacje dotyczące osób zwolnionych z obowiązku wizowego pochodzą wyłącznie z dokumentu podróży, który okazują one po przyjeździe. W chwili obecnej nie jest możliwe uzyskanie wcześniejszych informacji dotyczących osób zwolnionych z obowiązku wizowego wjeżdżających na terytorium UE przez granice lądowe przed przyjazdem tych osób na zewnętrzną granicę UE. System ten będzie również wspierać liberalizację polityki wizowej UE oraz poprawi jakość zarządzania granicami w strefie Schengen.

Wzmocniony system ochrony granic opierający się na odpowiednio skorelowanych systemach informacyjnych stanowi główne narzędzie wykrywania powracających na terytorium Europy bojowników terrorystycznych i innych potencjalnych terrorystów. Zamachy w Paryżu uwiarykowały, że współistnienie wielu niezależnych od siebie systemów informacyjnych to słabość, bowiem uniemożliwia funkcjonariuszom działającym w terenie kompleksowe sprawdzenie danej osoby we wszystkich bazach danych. Komisja prowadzi aktywne prace nad poprawą interoperacyjności systemów informacyjnych w dziedzinie granic i bezpieczeństwa za pomocą procesu, który rozpoczęła na początku tego roku⁹. Komisja pracuje nad stworzeniem **pojedynczego interfejsu wyszukiwania** – kluczowego narzędzia, które przyniesie realne korzyści organom ścigania, straży granicznej i organom imigracyjnym w państwach członkowskich – tak by stworzyć jednolity portal techniczny dla systemów obsługiwanych przez Agencję ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi Systemami Informatycznymi w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości (eu-LISA). Taki pojedynczy interfejs wyszukiwania nie ma zastąpić krajowych interfejsów, ale je uzupełnić i być wykorzystywany przez wszystkie państwa członkowskie zgodnie z obowiązującymi zasadami dostępu i korzystania z systemów. Komisja poprosiła **grupę ekspertów wysokiego szczebla** ds. systemów informacyjnych i interoperacyjności (HLEG) o przedstawienie sprawozdania okresowego z jej ustaleń do końca bieżącego roku.

W dniu 14 października 2016 r. Komisja przedstawiła sprawozdanie oceniające dotyczące wdrożenia systemu informacji wizowej (VIS), aby przeanalizować sposób przeprowadzania kontroli na zewnętrznych granicach UE z wykorzystaniem odcisków palców i danych biometrycznych oraz korzystania z systemu przez organy ścigania na potrzeby prewencji, wykrywania i ścigania przestępstw terrorystycznych oraz innych poważnych przestępstw kryminalnych. VIS jest jednym z najbardziej zaawansowanych systemów tego rodzaju; przechodzi przez niego blisko 23 mln wniosków wizowych i zawiera on 18,8 milionów odcisków palców zarejestrowanych do końca marca 2016 r. Jednakże tylko jedna na dwie wydane wizy sprawdzana jest na granicach zewnętrznych UE przez państwa członkowskie w systemie VIS, a korzystanie z systemu VIS na potrzeby egzekwowania prawa jest nadal sporadyczne. Komisja omówi problemy w zakresie korzystania z systemu VIS w dialogu z państwami członkowskimi, których to dotyczy, opierając się przy tym na najlepszych praktykach tych państw członkowskich, które już w pełni korzystają z systemu.

c) Zwiększenie bezpieczeństwa na granicy zewnętrznej

Istotnym krokiem w zwiększaniu bezpieczeństwa granic zewnętrznych UE było utworzenie **Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej** w dniu 6 października br. Każde państwo członkowskie musi obecnie wnieść swój wkład do rezerwy szybkiego reagowania, będącej stałym korpusem funkcjonariuszy straży granicznej i innych właściwych pracowników pozostających do dyspozycji Agencji. Agencja będzie mogła korzystać z tej puli w trybie przyspieszonym w celu zaradzenia pilnej sytuacji na granicach zewnętrznych lub w celu szybkiej interwencji na granicy. Zgodnie z konkluzjami z październikowego posiedzenia

⁹ COM(2016) 205 final z dnia 6 kwietnia 2016 r.

Rady Europejskiej¹⁰, aby osiągnąć pełną zdolność szybkiego reagowania przed końcem roku, należy rozmieścić personel i wyposażenie. Konkretnym przykładem współpracy z Europejską Agencją Straży Granicznej i Przybrzeżnej poza granicami UE jest decyzja o zwiększeniu zdolności analitycznych, zapobiegawczych i operacyjnych władz państw trzecich, w szczególności w Afryce, w celu zwalczania siatek przestępczych zajmujących się przemytem migrantów oraz budowania zaufania i tworzenia sieci kontaktów między kluczowymi krajami.

Aby zwiększyć bezpieczeństwo, na swoim październikowym posiedzeniu Rada Europejska¹¹ wezwała również do szybkiego przyjęcia znowelizowanego **kodeksu granicznego Schengen**, zaproponowanego przez Komisję w celu wdrożenia systematycznych kontroli wszystkich podróżnych przekraczających zewnętrzne granice UE. Z uwagi na zasadnicze znaczenie tych zmian dla walki z terroryzmem, a w szczególności dla skuteczniejszego wykrywania przypadków zagranicznych bojowników powracających na terytorium Unii, współprawodawcy powinni pilnie wypracować porozumienie w sprawie zmian przed końcem bieżącego roku.

W grudniu Komisja przedstawi pierwszy zestaw wniosków mających na celu poprawę działania **systemu informacyjnego Schengen (SIS)**, w szczególności jego użyteczności do celów egzekwowania prawa. Aby zwiększyć jego skuteczność, funkcjonariusze straży granicznej muszą systematycznie sprawdzać w systemie wszystkie osoby przekraczające granice zewnętrzne. Do czasu osiągnięcia porozumienia w sprawie zmian do kodeksu granicznego Schengen, państwa członkowskie powinny zagwarantować pełne stosowanie **wspólnych wskaźników ryzyka** w odniesieniu do zagranicznych bojowników terrorystycznych, w powiązaniu ze zaktualizowanymi wskazówkami dostarczonymi przez Europejską Straż Graniczną i Przybrzeżną.

Falszerstwa dokumentów podróży i bezprawne wykorzystanie cudzej tożsamości stanowią rosnące zagrożenie dla bezpieczeństwa, czego naocznym przykładem było wykorzystanie fałszywej tożsamości przez sprawców zamachów w Paryżu. W grudniu Komisja przedstawi plan działania na rzecz poprawy zabezpieczeń dokumentów podróży.

Wzmocnienie bezpieczeństwa na granicach zewnętrznych nie odnosi się tylko do osób podróżujących, ale również do towarów, w przypadku których to na organach celnych spoczywa główna odpowiedzialność. Celem reformy **systemu uprzedniego informowania o ładunku (ICS 2.0)** jest rozszerzenie i modernizacja systemu tak y umożliwił on wychwytywanie, za pomocą bezpiecznego unijnego repozytorium, większej ilości lepszych jakościowo informacji dotyczących przemieszczania towarów od przedsiębiorców i udostępniania tych informacji wszystkim organom celnym. Celem jest przewyższenie istniejących ograniczeń (braku wyczerpujących danych z punktu widzenia jakościowego i ilościowego; ograniczonego dostępu zainteresowanych państw członkowskich do danych; ograniczonych możliwości wykorzystania danych wywiadowczych). Rada zamierza przyjąć konkluzje w tej sprawie w grudniu 2016 r.

d) Poprawa bezpieczeństwa UE za pomocą dialogów z państwami spoza UE

Ze względu na fakt, że terroryzm ma charakter międzynarodowy, a granice nie stanowią bariery dla terrorystów, UE nadal aktywnie prowadzi rozmowy z państwami sąsiedzkimi i innymi partnerami międzynarodowymi w celu stworzenia skutecznych partnerstw na rzecz bezpieczeństwa i walki z terroryzmem.

Niedawne osiągnięcia w tym obszarze obejmują:

¹⁰ EUCO 31/16 z dnia 21 października 2016 r.

¹¹ EUCO 31/16 z dnia 21 października 2016 r.

- zwiększoną koordynację między delegaturami UE i ambasadami państw członkowskich i powołanie trzech dodatkowych **ekspertów ds. bezpieczeństwa/zwalczania terroryzmu** w Bośni i Hercegowinie, Czadzie i Libanie, co oznacza iż całkowita liczba ekspertów wynosi obecnie 14.
- Podczas rozmów **UE-Izrael** dotyczących zwalczania terroryzmu przeprowadzonych w Izraelu w dniu 13 września omówiono zacieśnienie współpracy w zwalczaniu finansowania terroryzmu, brutalnego ekstremizmu, terroryzmu niekonwencjonalnego, a także kwestii za zakresu PNR i bezpieczeństwa transportu.
- Rezultatem wspólnej wizyty służb Komisji, ESDZ i koordynatora UE ds. Zwalczania Terroryzmu w **Egipcie** w dniach 6 – 7 września było ustanowienie współpracy w wielu kwestiach dotyczących bezpieczeństwa.
- Seminarium zorganizowane przez organy UE w **Iraku** w dniach 26-27 września miało na celu wymianę najlepszych praktyk w zakresie zwalczania terroryzmu.

e) Ochrona obywateli i infrastruktury krytycznej

Kluczowe znaczenie dla budowania odporności UE na zagrożenia ma **bezpieczeństwo transportu**. Komisja pracuje nad poprawą funkcjonowania unijnych ram prawnych w tym zakresie. Mimo że prace takie wykonano już w odniesieniu do lotnictwa, należy utrzymać obecny poziom ochrony oraz antycypować przyszłe zagrożenia, na przykład w zakresie bezpieczeństwa lotów powrotnych oraz ochrony stref ogólnodostępnych. W dniach 7-8 listopada 2016 r. Komisja zorganizowała konferencję w sprawie ochrony obszarów publicznych, w której wzięło udział wielu krajowych i międzynarodowych ekspertów z dziedziny transportu, wywiadu oraz przemysłu. Głównym tematem dyskusji były sposoby zapewnienia bezpieczeństwa transportu publicznego.

Komisja pracuje również intensywnie nad **oceną ryzyka** w sektorze transportu. Komisja zakończyła ostatnio 6. rundę oceny ryzyka w odniesieniu do ochrony **ładunków lotniczych**, a także 3. rundę oceny ryzyka dotyczącą **ruchu lotniczego z obszarów objętych konfliktami**, przeprowadzone we współpracy z państwami członkowskimi i ESDZ.

Komisja prowadzi również prace w celu opracowania opartego na ryzyku, proporcjonalnego i zrównoważonego wspólnego podejścia w zakresie **transportu drogą morską i lądową**, szczególnie statkami wycieczkowymi i promami, w przypadku których narażona na niebezpieczeństwo może być duża liczba pasażerów, oraz w odniesieniu do transportu kolejowego. Komisja Europejska przeprowadziła właśnie ocenę skutków dotyczącą wariantów polityki w zakresie bezpieczeństwa europejskiego **transportu kolejowego dużych prędkości i międzynarodowego transportu kolejowego**.

Komisja zacieśniła również swoją **współpracę z partnerami strategicznymi** dzięki współpracy z Departamentem Bezpieczeństwa Wewnętrznego Stanów Zjednoczonych i Departamentem Bezpieczeństwa Publicznego Kanady w odniesieniu do **ochrony infrastruktury krytycznej**. We wrześniu Komisja odbyła spotkania ze wspomnianymi partnerami w celu pogłębienia dyskusji na temat kluczowych kwestii ochrony infrastruktury krytycznej, bezpieczeństwa cybernetycznego i odporności oraz w celu zacieśnienia współpracy w kluczowych obszarach dotyczących **materiałów wybuchowych**, w tym w zakresie wykrywania materiałów wybuchowych, szkoleń i wymiany informacji.

V. WNIOSKI

Rok po przerażających zamachach terrorystycznych w Paryżu, które miały miejsce w dniu 13 listopada, Komisja, agencje UE i państwa członkowskie podjęły szereg działań o charakterze

nieustawodawczym, dzięki którym stopniowo tworzona jest rzeczywista i skuteczna unia bezpieczeństwa. Pilnie potrzebne są jednak dalsze postępy w celu pozbawienia terrorystów swobody działania. Współprawodawcy powinni dołożyć pilnych starań, aby jeszcze w tym miesiącu osiągnąć porozumienie dotyczące wniosku w sprawie dyrektywy o zwalczaniu terroryzmu, wniosku w sprawie przeglądu dyrektywy w sprawie broni palnej oraz proponowanych zmian do kodeksu granicznego Schengen. Opóźnienia działają wyłącznie na korzyść terrorystów, którzy dążą do zniszczenia naszego stylu życia.

Prace na rzecz poprawy działania systemów ochrony granic zewnętrznych, w tym systemu ETIAS, budowania zdolności operacyjnej Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz proponowane zmiany do kodeksu granicznego Schengen są ważnymi elementami reakcji UE na zagrożenie ze strony bojowników terrorystycznych powracających na terytorium Europy i powinny być traktowane priorytetowo przez współprawodawców.

Chociaż działania oddolne na rzecz zapobiegania radykalizacji postaw prowadzone za pośrednictwem sieci upowszechniania wiedzy o radykalizacji postaw są przedsięwzięciem długoterminowym, mają one istotne znaczenie i wymagają natychmiastowego i zdecydowanego wsparcia i zaangażowania na szczeblu UE.

Komisja będzie nadal dążyć do wdrożenia Europejskiej agendy bezpieczeństwa oraz realizacji rzeczywistej i skutecznej unii bezpieczeństwa i przedstawi sprawozdanie z dalszych postępów w grudniu. Oprócz głównych etapów przedstawionych poniżej, grudniowe sprawozdanie zawierać będzie aktualne informacje na temat postępów poczynionych w zakresie bezpieczeństwa cybernetycznego i zwalczania cyberprzestępczości oraz w ramach będącej w toku współpracy z firmami informatycznymi mającej na celu przeciwdziałanie radykalizacji postaw w internecie.

KLUCZOWE KWESTIE I WYDARZENIA W NADCHODZĄCYCH MIESIĄCACH:

INTENSYFIKACJA WALKI Z TERRORYZMEM I PRZESTĘPCZOŚCIĄ ZORGANIZOWANĄ, A TAKŻE ZWALCZANIA ŚRODKÓW, KTÓRE WSPIERAJĄ WYSTĘPOWANIE TYCH ZJAWISK

a) Ramy prawne na rzecz zwalczania terroryzmu, a także ograniczenia dostępu do finansowania i do broni palnej

- Parlament Europejski i Rada powinny jak najszybciej, a najpóźniej do końca 2016 r., osiągnąć porozumienie odnośnie do projektu dyrektywy w sprawie zwalczania terroryzmu oraz w sprawie przeglądu dyrektywy o broni palnej.
- W grudniu br. Komisja przedstawi pakiet wniosków mających umożliwić skuteczniejszą walkę z finansowaniem terroryzmu, obejmujący wnioski w sprawie kryminalizacji prania pieniędzy, wzmocnienia wzajemnego uznawania nakazów zamrożenia aktywów i konfiskaty mienia, jak również wniosek w sprawie zwalczania nielegalnych płatności gotówkowych.

b) Zapobieganie i zwalczanie radykalizacji postaw

- Podczas drugiego posiedzenia wysokiego szczebla w ramach forum UE poświęconego internetowi w dniu 8 grudnia 2016 r. zaplanowane zostaną dalsze prace nad zapobieganiem radykalizacji w internecie oraz zwalczaniem propagandy terrorystycznej w internecie. Podczas posiedzenia ustanowiona zostanie nowa wspólna platforma zgłoszeń i zainicjowany zostanie program wzmocnienia społeczeństwa obywatelskiego.

WZMOCNIENIE MECHANIZMÓW OBRONNYCH I ODPORNOŚCI

a) Lepsza wymiana informacji

- Przed końcem listopada 2016 r. Komisja przedstawi plan realizacji programu lepszego stanowienia prawa w zakresie danych PNR.

b) Wzmocnienie systemów informacyjnych oraz likwidacja luk informacyjnych

- Komisja wzywa współpracodawców do rozpoczęcia prac nad wnioskiem w sprawie ustanowienia unijnego systemu informacji o podróży oraz zezwoleń na podróż (ETIAS) w trybie pilnym.
- Grupa ekspertów wysokiego szczebla ds. systemów informacyjnych i interoperacyjności przedstawi swoje sprawozdanie okresowe przed końcem grudnia 2016 r.

c) Zwiększenie bezpieczeństwa na granicy zewnętrznej

- Komisja wzywa współpracodawców do osiągnięcia porozumienia w sprawie zmian kodeksu granicznego Schengen dotyczących systematycznych kontroli, tak aby umożliwić ich przyjęcie przed końcem roku.
- W grudniu Komisja przedstawi komunikat w sprawie planu działania na rzecz poprawy ogólnego bezpieczeństwa dokumentów podróży.

d) Ochrona obywateli i infrastruktury krytycznej

- Komisja przyspieszy swoje prace nad określeniem wspólnego podejścia dotyczącego kwestii bezpieczeństwa w dziedzinach transportu morskiego oraz lądowego, które powinno być oparte na ryzyku, proporcjonalne i zrównoważone.